

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 60 coroane. — Pe șase luni 30 coroane. — Pe trei luni 15 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Scoala

noastră normală intră cu toamna aceasta în o nouă fază de dezvoltare. În temeiul decretului lege, dat de Resortul cultelor și instrucțiunii publice ea va fi așezată pe temelii mai sănătoase și mai potrivite cu trebuințele sufletești și materiale ale neamului nostru întregit. În cadrele noii organizări se va putea da o mai intensă îngrijire creșterii și pregătirii de învățători pătrunși de îndatoririle ce le revin față de neam și biserica națională.

Incepând cu anul școlar curent școala noastră normală se compune din un curs inferior liceal și un curs superior profesional. Ambele cursuri vor avea câte 4 clase.

În scopul de a veni în ajutorul celor ce stăruiesc să se pregătească pentru promovarea creșterii naționale și creștin Consiliul nostru Dirigent a hotărât să împărțască an de an câte 15 elevi din fiecare clasă cu burse de câte 2000 cor. iar pe alți 15 cu semiburse de 1000 cor. Hotărârea aceasta compoartă dovada că bărbății dela cârmă sunt stapâniți de cea mai luminoasă conștiință națională și cunosc pe deplin drumul pe care trebuie direcționat viitorul neamului.

Preoții și învățătorii noștri sunt dator să îndemne și sfătuiască cu vreme și fără vreme pe cei mai buni elevi ai școalelor primare, să se înscrie la școala normală unde li se îmbie atâtea înlesniri și favoruri. Împlinindu-și preoții învățătorii și datoria aceasta, o să avem mâne forțele de trebuință pentru răspândirea luminii în toate colțurile pământului românesc; vom avea clăditori harnici și luminați ai României mari și ai viitorului ei de aur.

Inscrierile la școala noastră normală se fac până în 10 Oct. st. n. 1919.

I. Dumbravă.

Program de lucru

X

Obiectul de predilecție a tuturor lucrărilor noastre trebuie să fie îmbunătățirea stării sufletești a poporului nostru. Să fie îndrumat acest popor totdeauna spre ce e bun, spre ce e folositor, spre ce poate asigura o viață conform poruncilor lui Dumnezeu.

Până când poporul nostru are ce lucra, și are unde lucra, până atunci e bine, lucrul nobilitează, lucrul e unicul și cel mai bun mijloc, de a nobilita pe om,

de a-l ținea totdeauna în trezire și pe calea cea bună.

Primejdia vine atunci, când omul nu are lucru, când are sărbătoare, când are zile fără lucru.

Poporul nostru nu are de lucru Dumineca, și nu are de lucru, în zilele lungi de eamnă.

Să căutăm deci a ocupa poporul cu lucruri folositoare pe timpul, cât nu are de lucru, pe timpul când pausează.

Gândul nostru este la poporul nostru în zilele lungi de eamnă, și în zilele de Dumineci. În zilele acestea să căutăm a da poporului hrană sufletească.

Aceasta o poate face o întocmire de mare folos, cea ce lipsește în cele mai multe din comunele noastre, un cabinet de lectură.

Să întocmim o casă, o localitate potrivită, unde să avem ziare bune și folositoare poporului, și unde să avem o bibliotecă, cu cărți de lectură pentru popor.

O asemenea întocmire este adevărată binefacere pentru poporul nostru dela sate.

Cât e de mare nevoia de a ne îngriji de un asemenea cabinet de lectură, cu ziare, cu bibliotecă, nu trebuie să mai documentăm. Să privim care e starea de azi în Dumineci și în sărbători aproape în fiecare din comunele noastre.

Ce face tineretul nostru Dumineca dela eșirea din biserică până seara. Și mai ales în zilele grele și lungi de eamnă?

Ce face poporul nostru în zilele acelea.

În cazul cel mai bun în satul cel mai bine organizat, mai ales în satele mesteceate cu sași, dela cari multe lucruri am împrumutat noi românii, în zilele de vară tineretul este la joc, la un loc mai deschis, în un pavilion scutit contra vremilor grele, și aici se petrec în mod cuviincios, sau mai puțin cuviincios, după cum e îngrijirea din partea căpeteniei satului.

Earna tinerimea e avisată la localuri publice de joc, mai mult în crișme.

Poporul, care a trecut de etatea juniei e avisat la cercetarea crișmelor.

Situațiunea aceasta nu o mai putem tolera. Interesul nostru interesul viitorului poporului nostru cere imperios, ca noi să întervenim și să procurăm hrană sufletească pe seama poporului pentru zilele de sărbători.

Și cine e chemat să vină aici cu ajutorul său. Preotul și învățătorul, căci acești 2 factori din viața poporului nostru sânt chemați să conducă să povățuiască viața sufletească a poporului nostru.

Să înființăm deci în satele noastre cabinete de lectură, cu ziare folositoare și cu bibliotecă potrivită gradului de desvol-

tare a poporului. Biblioteca va cuprinde cărți de cuprins religios-moral, istorioare morale din viața bisericească, istorioare din viața poporului nostru, și cărți de cuprins economic în special pentru trebuințele poporului.

Afacerea trebuie inițiată în comitetul parohial, condusă în sinul comitetului de preot, și de oamenii mai cu autoritate din popor sub stricta controlă a preotului.

O asemenea întocmire cere muncă, cere jertfe și materiale și morale, și acestea jertfe trebuie să le aducem noi preoții pentru binele poporului nostru.

În lucrarea aceasta vom fi sprijiniți de autoritățile statului.

Combinată lucrarea, angajată la lucrare comună primăria comunală cu comitetul parohial, o înțelegere și un plan bine chipzuit între căpeteniile bisericești și cele lumești din comună, toate acestea în scurtă vreme vor duce lucrul înainte spre binele comunei.

La lucrarea aceasta folositoare poporului nostru trebuie să ne angajăm toți, și trebuie să ne punem pe lucru, căci ori ce întârziere este spre scăderea noastră. În fruntea acestei mișcări, care să fie generală, trebuie să stăm noi preoțimea.

Este datorința noastră să conducem cu plan și cu mână tare și cu braț înalt, — ca să vorbim ca Psalmistul — viața sufletească a poporului.

În cadrul acestei lucrări va avea loc apoi și catechisarea tineretului nostru adult, și în legătură cu aceasta cade apoi și o reformă religioasă, de care va trebui să ne ocupăm, ținerea vecerniei în Dumineci și în sărbători.

Noi am mai tractat în acest ziar afacerea aceasta, care va fi chemată să dea o altă direcție, o direcție sănătoasă tineretului nostru de ambele sexe, și în general poporului nostru.

Noi suntem detori să fim sinceri mai întâi față cu noi, când e vorba de a ne îndrepta, și a ne croi drum sănătos.

Suntem în decadentă față cu trecutul nostru, și e timpul să ne oprim.

Ne aducem aminte de zilele trecute, când Marele Șaguna ținea cu mână de fier frânelor conducerii bisericii în mâna sa.

În zile de Dumineca și de sărbători se ținea vecernia regulat, la care se prezenta tinerimea, și când se ținea catechisăția.

Biserica era plină de lume, mai ales era prezent tineretul. Dela biserică nu lipsia nime, căci era mare controlă. În disciplina aceasta de fier lumea s'a datat a cerceta biserica, a asculta sfânta slujbă, a învăța lucrurile cari se predau, și să făcea o școală cu bun succes.

Azi nici la bisericile dela orașe nu mai avem vecernie. Nu mai e loc de catehisare biserica, lumea s'a desvâțat de biserică, preotul deși locuiește nemijlocit lângă biserică, nu merge la biserică, slujba o face — cum o face — cantorul. Omul s'a desvâțat de biserică.

Așa nu mai putem trăi, o asemenea stare de lucruri ne duce la desastru.

Să conducem cu trezvie viața sufletească a poporului nostru.

Revista politică

Delăturată crisa prin numirea noului guvern, guvern de generali, carul statului a intrat din nou în drumul seu normal.

Primul și cel mai important pas al noului guvern a fost amânarea alegerilor pentru constituentă. Amânarea s'a făcut pe o lună, și alegerile se vor face în prima săptămână a lunii Noemvrie. Alegerilor va premerge garantarea libertăților publice, libertatea de presă și libertatea de intruniri, ca alegerile să aibă garanțiile de căpetenie.

Singuraticii ministri au intrat în activitate, au luat oficiul și s'au instalat în munca pentru mersul normal al afacerilor.

Mai sunt 30 de zile, până la începerea actului mareț, alegerile în România Mare.

Pentru noi românii din Ardeal alegerile ce ni stau înainte, sunt de cea mai mare însemnătate. Ele sunt primele alegeri cari se fac liber, neinfluențate, cari sunt adevărata manifestare a voinței poporului.

Pentru primată avem deci noi românii de aici dată ocaziunea, de a ne exprima liber dorințele noastre, aspirațiile noastre.

Pentru prima dată avem fericirea de a ne manifesta ca români, și a trimite reprezentanți în parlamentul țării, cari să reprezinte acolo interesele poporului.

Ca un vis urât ni se mai presintă spectacolele dela alegeri pentru parlament în statul fostei Ungarie.

Pressiunea din partea organelor dela administrațiune, nelegiurile gendarmeriei, corupțiunile de tot soiul, toate acestea mai trec odată înaintea ochilor noștri sufletești, ca un vis urât, și libertatea ideală a alegerilor ni se presintă în mână cu cumpăna dreptății.

Din Staerloc-Anina

Ni se scriu următoarele:

Conduc de aceleași idei și sentimente ca și la Caransebeș și Reșița, pentru a aduce ori care ameliorări în animozitățile care ar exista între diferitele clase sociale și diferite naționalități pentru de a se apropia populația străină de armata Română cu încredere, îndată după sosirea Regimentului 108 Infanterie de Oraștie în localitatea Staerloc-Anina inimosul Colonel Budeanu a luat inițiativa unei sărbări în folosul văduvelor și orfanilor de război, pe ziua de 7 Septemvrie n. c.

Aici deasemenea s'a manifestat aceiași apropiere plină de căldură față de aceste idei ca și la Caransebeș și Reșița.

Succesul serbării a fost cât se poate de strălucit. Inteligența locală a dat întreg concursul ei, luând inițiativa de a organiza aceasta serbare aranjând și împodobind un luminiș frumos în pădurile de brad ale Aninei, foarte propriu pentru serbări câmpenești. S'a alcătuit un program foarte

bogat și variat cu cântece, jocuri, dansuri naționale, coruri, muzici, diferite concursuri, lotterie, confetti, bufett, etc. Serbarea cu toate că timpul la început a fost defavorabil totuși a fost foarte animată și plină de veselie.

Petrecerea a durat până seara târziu cu un beneficiu de 14,845 coroane care s'a distribuit proporțional de către un comitet, văduvelor și orfanilor de război din Staerloc-Anina.

In numele locuitorilor din Staerloc-Anina.

Un participant.

Exportul cerealelor din Basarabia

Portul Anvers cel mai important punct de scurgere.

— De vorbă cu d. N. Bivol, directorul industriei și comerțului din Basarabia. —

Redau în câteva linii interesanta convorbire pe care am avut o cu d. Nicolae Bivol, dela directoratul industriei și comerțului din Basarabia, cu privire la posibilitățile exportului cerealelor basarabene.

Chestiunea exportului din Basarabia începe d. Bivol, trebuie să preocupe în primul loc cercurile conducătoare și în special directoratul industriei și comerțului.

Ținând seamă de importanța exportului în mișcarea economică a unei țări, trebuiesc luate din vreme măsuri serioase și sistematice pentru organizarea cât mai temeinică a exportului basarabean, contribuind în chipul acesta la reconfortarea și buna îndrumare a vieții economice și financiare din întreaga Românie mare.

Înainte de a începe războiul mondial. Basarabia producea însemnate cantități de cereale, a căror calitate și greutate erau cotate pe piețele mari ca cele mai bune, în special pe piața Anversului și Rotterdamului, unde aproape toată recolta Basarabiei se scurgea, luând drumul Rinului și ajungând prin Germania de sud până în Elveția. Acest export întreținea în stare de înflorire și prosperitate cele mai multe orașe și sate cuprinse între Prut și Nistru.

Natural — adaugă d. sa — relațiunile ce le-a avut exportul basarabean cu marile porturi Anvers și Rotterdam vor fi reluate acuma cu mai mult avânt și sperăm că directoratul, cu concursul guvernului central, va lua toate măsurile necesare ca să întrețină relațiunile cu cele mai bune case de export din Anvers, ținând seamă de marea dezvoltare ce se dă acuma acestui port, prevăzându-se cu noi bazine, cu lucrări noi și cu un mare utilaj pentru a putea face față colosalei mișcări la care este chemat, trebuind a servi prin canalul său un bogat și frumos hinterland, unde capitalul va avea un rol însemnat în dezvoltarea industriei și comerțului.

Pentru Basarabia al cărei grâu este așa de bine primit, dezvoltarea portului Anvers va avea o influență hotărâtoare în concurența viitoare a dezvoltării producției și înfloririi economice a mănoaselor plaiuri basarabene.

Prin diferitele organizații economice și comerciale prin reprezentanții comerciali pe care desigur Basarabia nu va întârzia să-i trimeată și prin lucrările ce se pun la cale: diferitele legături ale Anversului ca hinterlandul său, care va fi legat prin diferitele canale cu Rinul iar acesta cu Dunărea, cerealele basarabene vor avea deschise două drumuri, care le va înlesni scurgerea în condițiuni mai avantajoase, putând astfel oferi marfă de calitate bună cu prețuri scăzute.

Vom putea astfel deservi întreaga regiune a Rinului, care are nevoie de cerealele noastre cu atât mai mult cu cât aceste regiuni au fost cu desăvârșire secătuite de vijeliile războiului.

Nu trebuie să scăpăm iarăși din vedere importanța articolelor ce vom fi nevoiți a importa din acele regiuni mai ales că vom avea avantajul ca vapoarele să aibă încărcături și la ducere și la întoarcere prețul produselor fiind preferabil celui al altor produse similare.

Nici o muncă și nici un sacrificiu nu trebuiesc cruțate în direcția reluării relațiilor cu marele port, făcând în același timp toate pregătirile pentru organizarea exportului nostru.

(Dacia)

Teodosie Știrbu.

Predică

— De Dr. N. Stinghe —

«Jugul meu este bun și povara mea ușoară».

Mateiu II, 30.

Iubiților creștini!

Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos, timp de trei ani de zile, cât a durat activitatea sa publică, și-a împlinit o întreită chemare: ca profet, preot și împărat.

Într'un timp relativ scurt a întemeiat o operă, ca și care în întreaga istorie a omenimii nu se amintește, a întemeiat o împărăție spirituală (sufletească) «pe care porțile iadului nu o vor birui».

Întemeierea acestei împărății a fost cu puțință numai în urma zelului înaltei sale misiuni deosebit, ce bunul Mântuitor l-a arătat «ca să caute și să scape totul ce se perduse și să îplinească voia, celuice l-a trimis pe el». După pășirea sa în public a fost neîncetat activ, predicând mântuitoarele sale învățături în toate părțile Palestinei, mângâind pe cei întristați în sufletul lor. Nopti întregi petrecea în rugăciune și săvârșia tot felul de minuni și de fapte ale îndurării spre a șterge lacrimile suferințelor.

Cu cuvinte simple însă mult cuprinzătoare amintește ev. Luca despre activitatea neobosită și binecuvântată a Mântuitorului când zice: «că a umblat din loc în loc, făcând bine și tămăduind pe toți. Acest mântuitor ne îndeamnă și pe noi la muncă neîncetată atât cu privire la viața noastră naturală cât și la cea supranaturală. În frumoasa pildă despre lucrătorii viei îndeamnă El pe cei trândavi, ca în orice oră a vieții să între în via Domnului și să se arete folositori. Iubiților! Dacă cineva voiește să înalte activitatea unui preot zice că a lucrat cu vrednicie și cu credință în via Domnului.

Dar nu numai preotul are să lucre sânguinos în via Domnului, ci orice creștin fără deosebire, și aceasta se întâmplă, când fiecare își îndeplinește cu conștiințozitate și cu credință datorințele. — Despre aceasta voiesc să vă vorbesc. —

Într'o sală de învățământ se putea ceti următoarea întrebare: «Care este datorința ta?» Răspunsul: «Acea ce pretinde ziua dela tine».

Să vă talmăcesc mai deaproape aceste cuvinte. —

«În vechime trăia un om bogat, cu numele Hierocles. Acesta zicea, că omul pentru sine formează centrul unei lumi care constă din nenumărate cercuri mai mici și mai mari și toate aceste cercuri să ni-le închipuim așezate în jurul amintitului centru. Acestea sunt așa numitele cercuri de datorințe. Primul dintre acestea care este mai aproape de centru cuprinde ființa cea prea înaltă — pe Dzeu. Al doilea cuprinde pe părinții și pe rudeniile noastre, al treilea cerc pe cei de o lege și de un neam cu noi, și cercurile mai îndepărtate pe ceilalți oameni.

Orice om, care voiește să-și îplinească chemarea sa, ca ființă spirituală înzestrată de Dzeu cu judecată și voință liberă, trebuie să respecte aceste cercuri de datorințe. — În rândul prim avem datorințele către Dzeu!

Cea dintâi și cea mai însemnată datorință a omului este cunoașterea lui Dumnezeu, căci pentru aceasta a făcut Dumnezeu pe om, ca coroață a tuturor făpturilor din lume înzestrându-l cu puteri sufletești superioare și destinându-l pentru cunoașterea adevărului.

Cunoașterea adevărului, cunoașterea ființei aceleia, dela care atârână totul și prin care se cârmuește totul a fost și va fi țanța cea mai înaltă a cercetărilor omenești. Adevărul ca atare însă omul numai cât în religione îl poate afla, numai religiunea este în stare să ne dea un răspuns mulțămitor la întrebările: de unde își are totul existența, în cătrău tinde, și cu ce scop? Religiunea ca raportortul reciproc, ca legătura vie sufletească dintre om și Dumnezeu este universală și își ia începutul, odată cu ivirea omului pe pământ. Cercetările istorico-religionare ne dovedesc, că la toate popoarele din toate timpurile a existat nume și credință despre o ființă mai înaltă, care a făcut lumea și toate câte se află într'ansa. — Această credință și-o exprimă fiecare popor amăsurat gradului său de cultură; de aceea mulți istorici și teologi mărturisesc în scrierile lor, că adevărata istorie a vieții oamenilor o găsim în istoria religiunii lor.

Că cunoștința lui Dumnezeu e obștească, ne asigură renumitul scriitor roman Cicero, când zice: «Nici un popor nu este atât de sălbatic și de primitiv care să nu aibă credință într'un Dumnezeu, chiar dacă nu-i cunoaște ființa». Ființa lui Dumnezeu, care este nemărginită,

omul cu mintea sa mărginită nu o poate cuprinde; dar printr-o cultură temeinică religioasă și prin un studiu aprofundat al științei teologice și celei profane putem progresa în cunoașterea lui Dumnezeu.

Dreptul suprem și cel mai de valoare, care-l ridică pe om la demnitatea cea mai mare înaltă este, ca să cunoască și să mărturisească pe unul adevăratul Dumnezeu întreit în fețe. Mărturisirea credinței în Dumnezeu, ca bunul suprem și în descoperirea sa divină este o datorință necondiționată și are valoare pentru toți în toate timpurile și toate împrejurările.

Ea își ajunge culmea desăvârșirii în martirii creștini, pe cari nici chiar moartea nu i-a putut abate dela aceasta.

Mărturisirea credinței nu numai prin cuvinte, ci și prin fapte, ne procură unirea cu Dumnezeu, îndreptarea și renașterea sufletească.

Credința se desăvârșește prin nădejdea în Dumnezeu. — Cel ce nădăjduiește în Dumnezeu, cere cu încredere dela El ajutor în orice timp și spre orice bine, are încredere în prevedința lui Dumnezeu, care hrănește paserile cerului și îmbracă crinii câmpului.

Nădejdea produce în noi putere, care ne îndulcește amărăciunile vieții ne mângâie și ne întărește în suferință și ne face ca în loc de valea plângerii, să vedem în această viață un paradiz pământesc. Când lipsește orice încredere și nădejde în Dumnezeu, când cele rele și îngrozitoare ale vieții înconjoară de toate părțile pe cel lipsit de răbdare, atunci vine nenorocita stare a omului: desnădăjduirea. Pentru un astfel de om e nimicită orice activitate a puterilor sufletești, — nu există nici o licărire a binelui vieții, calcă în picioare viața, este desprețuitor al darurilor Dumnezeiești, ca și sluga din evanghelie, care și-a îngropat talantul. Credința și nădejdea se desăvârșesc prin iubirea față de Dumnezeu.

Prin iubire faptele noastre, dobândesc caracterul faptelor morale și într-adevăr bune, fiind scutite de egoism, adică de dragostea de sine, care le-ar pierde valoarea morală. Dragoste sinceră și deplină trebuie să arătăm față de Dumnezeu, nu cu vorba și de ochii lumii, ci într-adevăr din toată inima, nu numai cu buzele.

Dragostea și dorința de a cunoaște pe Dumnezeu, să fie ca la cei vechi, cari nu arareori cântau pe străzile Ierusalimului: «Așa dorește sufletul meu de tine Dumnezeule, cum dorește Cerbul de isvoarele apelor».

Despre trebuința dragostei, ne dă o mărturie firească chiar însăși inima omului, care caută chiar fără să-și dea seama, mulțămire și liniște deplină în unirea cu Dumnezeu. Sf. Augustin zice: Ne-ai făcut Doamne pentru tine, neliniștit e sufletul nostru, până ce nu află odihnă la tine.

Așadar omul e făcut pentru a iubi pe Dumnezeu, inima lui numai în unire cu Dumnezeu poate fi mulțămărită și fericită. Și oare când îl iubim noi pe Dumnezeu? Îl iubim, când trăim cu frica lui Dumnezeu ocolind păcatul. Prin păcat omul se depărtează de Dumnezeu. Păcatul ca izvorul tuturor relelor din viață, îl face om nefericit — și chiar dacă i procură pe un moment plăcere are să o plătească foarte scump cu mustrările și temerile ce o însoțesc, iar mai pe urmă chiar cu pierderea fericirii vecinice. Păcatul pătează sufletul întocmai cum noroiul și orice murdărie pătează lucrurile cu cari vine în atingere. Numai oameni nepătați se pot face părtași de împărăția cerească, care e împărăția sfințeniei și a curățeniei. Numai sufletele curate pot să se apropie și să cunoască ființa Dumnezeiască în toată strălucirea ei. Religioniștii creștini ne dă toate mijloacele, prin cari noi putem ajunge la o treaptă cât se poate de înaltă de desăvârșire morală.

Primirea cu demnitate a sf. taine, rugăciunea evlavioasă, adorațiunea și serviciul divin, iată coroana și podoaba naturii omenești iată datorințele cari ne ridică la demnitatea cea mai înaltă. Nu este întâmplător că popoarele cele mai civilizate și împărățiile cele mai puternice din lume au fost și sunt acelea, cari au păstrat și practicat cu scumpătate datorințele lor către Dumnezeu. Celce slujește lui cu credință, își îndeplinește cu credință și celelalte datorințe ale sale, căci precum la izvor cresc florile cele mai frumoase, pe lângă izvorul religiunii găsim roadele îmbelșugate ale adevăratei moralități.

Al doilea cerc de datorințe cuprinde legăturile morale către părinți și rudeni, preoți și educatori. Toate aceste persoane, ca locuitori ai lui Dumnezeu, să le onorăm, să le iubim și să le ascultăm. Este cu neputință, ca să soco-

tească cineva jertfele nemărginite, ce le aduc părinții pentru copiii lor, sunt prea mari, ca să poată fi răsplătite. Gândiți-vă numai, cine este aceea, care în decursul vieții sale, petrece nopți nedormite, veghind cu grije copilașii fragezi, uneori și bolnavi?

Cine îi deprinde pe acești copilași neajutorați și lărmuitori cu sunetele prime ale limbii maicii noastre și le așează mâinile prima dată spre rugăciune? Este blânda și îngrijata mamă! — Dar cine se trudește socotește și cugetă la viitorul fiilor, nădejdea și razimul bătrânețelor? Este bunul tată!

Părinților au așadar copiii să le mulțămiască totul, viața, creșterea, numele și pozițiunea lor în lume. De aceea li sunt datori copiii cu supunere și ascultare nu de silă ci din convingere, că pe pământ nime nu poate să-i iubească mai mult și să le fie mai buni povățuitori, decât părinții. Sunt datori să-i iubească și să-i respecte; iar la timp de bătrânețe și neputință să procure părinților cele trebuincioase, aducându-și aminte de greutățile cu cari au fost crescuți și de dragostea părintească, de care n'au fost lipsiți nici când, împlinindu-și copiii aceste datorințe, vor fi binecuvântați de Dumnezeu și de oameni. Locuitorii părinților câtă vreme copiii sunt duși departe de casa părintească sunt preoții, profesorii și învățătorii educatori în genere. Aceștia cu o răbdare extraordinară le desvoaltă caracterul, le nobilitează inima cu sentimente frumoase și laudabile și le îmbogățește mintea tinerilor cu comori prețioase, arătându-le calea către idealurile vecinice ale adevărului și dreptății. Drept răsplată pentru aceste binefaceri, copiii sunt datori cu iubire, respect și recunoștință, căutând a le face bucurie prin purtarea lor.

Cercul al 3-lea și cele mai îndepărtate cuprind datorințele noastre către ceilalți oameni, către care noi trebuie să arătăm o iubire până la jertfă. Regula însă, care avem să o observăm aici este, că ce ție nu-ți place altuia nu face. De aici reieșe, iubitorilor, că noi avem chiar multe datorințe de îndeplinit, dacă voim să fim oameni buni, folositori bisericii și neamului. Toate aceste datorințe ușor se pot împlini, dacă ne ținem de învățătura: Care este datorința ta? Răspuns: Aceea ce pretinde ziua dela tine. —

Vă rog însemnați-vă bine următorul adevăr, dovedit prin praxa vieții: o vârstă de om, bogată în fapte pline de admirație, urmează numai după un timp de tinerețe, în care cele mai mici datorințe au fost împlinite conștientios. Căci cine la tinerețe nu a fost obicinuit a suporta o povară mai mică, cum va fi el în stare mai târziu să ia asupra sa un jug mai greu? Virtutea împlinirii conștientioase a datorințelor și împrumutată omului un curaj deosebit în ori ce stare a vieții. Un simțământ viu, și puternic în ce privește împlinirea datorințelor produce chiar acte de eroism. În această privință istoria ne pune la dispoziție exemple mii. — Eroi putem numi pe toți preoții medici, și îngrijitorii de bolnavi, cari în cazuri de epidemie își împlinesc datorințele, chiar cu primejdierea vieții, ca sentinela din Pompei, care după 18 sute de ani, a fost aflată prefăcută în carbune.

Era în a. 79 dela Cristos când Vezuul, un munte din Italia, vărsa flăcări, petrii ferbinți și cenușe în mod îngrozitor. Locuitorii din Erculanum și Pompei fugiau înspăimântați, numai soldatul care era la pază, nu-și părăsea postul! Cei-ce fugiau îi strigau: Vino cu noi! însă soldatul tăcea mergând în sus și în jos. Alții îl înfruntau zicându-i: Ți-ai ieșit din minte? Nu vezi că îndată te va înghiți lava? Dar el zicea: Eu trebuie să rămân până mă vor slobozi, căci este datorința mea! — Bietul om! 18 sute de ani au trecut până a fost slobozit. — Nu milă iubitorilor ci o admirație deosebită trebuie să ne cuprindă față de un astfel de om, care în slujba, sa, nu a cunoscut altă vorbă, decât: Eu trebuie să-mi fac datorința!

Iubiților! O sentinela este fiecare din noi la poarta sufletului său! O straje este fiecare înaintea cetății datorințelor sale? Ferice de cel ce și străjuește cu înțelepciune curățenia sufletului său și-și îndeplinește cu sfințenie datorințele. Unul ca acesta face totdeauna ceea ce-l povățuiește ziua și-l învață lumina dreptei înțelepciuni; iar când după munca zilei se coboară umbrele serii, în tihnă își dă odihnei truditul său trup și cu deplină liniște poate rosti cuvintele evangelistului: «Povara mea ușoară a fost».

Dar vai de cel ce a fost straje necredincioasă la poarta datorințelor sale și ademenit

de ispita patimii și a păcatului a fugit de lumina zilei, și-a părăsit postul cu lașitate și înainte de vreme. Pentru unul ca acesta umbra serii nu va aduce liniștea dorită, căci conștiința lui e tulbură și tulbură și chinuit va fi și somnul său.

Iar când va veni ciasul, ca ziua vieții lui să se întunece pentru totdeauna și se va începe noaptea vecinului somn, tulbură și muncit și va fi somnul așa cum i-a fost viața.

Rugați-Vă deci fraților, ca Domnul luminilor, să vă lumineze mintea în toate căile vieții voastre cu lumina adevăratei înțelepciuni și să vă încălzească inima cu căldura faptelor curate și cinstite.

Fii străji neclintite la poarta datorințelor voastre, cât ține lumina zilei, pentruca tihnit să fie rosul vieții voastre în această lume; iar când soarele vieții voastre se va fi întunecat și veți sta în fața dreptului judecător, să puteți rosti cu sufletul ușurat: «ușoară este povara».

Știrile zilei

Școlar. Având în vedere reformarea secțiunii noastre pedagogice conform decretului de lege cu 2 cursuri cel inferior, și cel superior, și necesitatea de-a se lua timpul fizic pentru înmatricularea tinerilor, cari se vor mai prezenta, începerea lecțiilor în ambele secțiuni, atât în secțiunea teologică cât și în cea pedagogică se va face luni în 30 Septembrie (13 Oct.) a. c.

Ceea ce s'a pierdut cu punerea în lucrare a reformei celei noi în luna Septembrie, se va suplini prin munca intensivă, care se va face acum cu începerea lecțiilor după o pauză lungă de 4 luni de zile.

E primul an de școală în situațiunea cea nouă, în țară liberă, dornică de progres pe toate terenele.

Să începem bine cu ajutorul bunului Dumnezeu.

Cas de moarte. Sâmbătă în 14/27 Septembrie a încetat din viață Elena Dobrin, soția domnului avocat și prefect Dr. George Dobrin din Lugos, lăsând în adâncă jale pe soțul său și pe cei trei copii Romulus, Cassius, Caius și pe fetița Elena, asemenea pe numeroasele rudeni și cunoscuți.

Înmormântarea s'a făcut Luni în 16 Septembrie a. c. conform dorinței răposatei servind numai un preot P. Dr. D. Nistor.

La înmormântare a luat parte în șirul publicului numeros ambii episcopi ai Bănatului.

Tritem familia întristată condolențele noastre. Cuvintele sfintei scripturi: Domnul a dat, Domnul a luat, Fie numele Domnului binecuvântat.

Necrolog. Eufemia Vlad n. Pipos, preoteasă în Mag a încetat din viață Sâmbătă în 4 l. c. dimineața la 7 ore în spitalul «Francisc Iosefin» din Sibiu. În mormântarea a fost Luni în 6 Octombrie a. c. la 2 ore d. m.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:

1. Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orice chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de război.

Nr. 323/919. A. d. pp.

(292) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a **Calata-mare** cu filiile **Domoș** și **Horlăcea** prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele arătate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poziți a-și înainta scrisorile suplicale de concurs instruite conform normelor în vigoare în termenul susindicat, și cu prealabila încuviințare din partea scrisorului, a se prezenta la s. biserică în vre-o Duminică sau sărbătoare spre a celebra sau predica.

Cluj, la 17 Aug. 1919.

Oficiul protopresbiterat rom. gr. or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 299/protop. 1919

(317) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Agărbiciu** protopresbiteratul Mediașului, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterat, iar concurenții — pe lângă observarea dispozițiilor reglementare — se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică spre a cânta eventual a celebra.

Mediaș, la 10/23 Septembrie 1919.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopop.

(242) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Sânger**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concursurile înzestrate cu documentele necesare se trimit în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat, iar concurenții după prealabila încunoștințare a protopresbiterului se vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Târgu-Murăș, la 9 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiterat în înțelegere cu comitetul parohial.

Ștefan Russu
protopop.

Nr. 108/1919.

(270) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. a II-a **Petrila-Brad** cu filialele **Jieși** și **Malea** din protopresbiteratul Hațeg, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu în termenul arătat și pe lângă prealabila încunoștințare a subsemnatului, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, respective celebra și a face cunoștință cu poporul.

Hațeg la 11/24 August.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopop.

Nr. 355/prot. 1919

(312) 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători dela școlile confesionale din parohiile **Poplaca** și filiala **Mândra** să publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: salariul legal cu adăusele recerute solvibile dela parohie parte din ajutor de stat, relul de cvartir și grădină.

Cel ales este dator a duce elevii Duminică și sărbătoare la biserică, a cânta cu ei liturgia, deasemenea are datorință a prevedea învățământul și în școala de repetiție.

Doritorii a ocupa unul din aceste posturi să-și înainteze în termenul deschis cererile instruite cu documentele cerute (Atestat de botez, Atestatul ultimei clase medii, Diploma de învățător și eventuale atestate de serviciu) subsemnatului oficiu protopresbiterat, având întru cât nu sunt cunoscuți a să prezenta și în parohie spre a-l cunoaște și poporul.

Sibiu în 12 Septembrie 1919.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Nr. 366/919 A. d. pp.

(295) 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători la școlile confesionale din mai jos însemnatele comune, prin aceasta se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

1. **Butene** cu salariu de 600 cor. dela popor 1/4 jug. grădină de legume cultivată, cvartir liber în edificiul școlii și 2 stângini de lemn din cari se va încălzi și saia de învățământ. Intregirea salariului la suma recerută se va cere dela stat.

2. **Cara** cu salariu de 600 cor. dela popor 200 cor. ajutor dela conzistor, cvartir liber în edificiul școlii și 1 jug. de grădină cultivată, restul salariului se va întregi cu ajutor dela stat.

3. **Șebașul-mare** a II-lea post de învățător cu salariu de 300 cor. dela popor și 300 cor. dela conzistor. Relut de cvartir 50 cor. și 20 cor. pentru grădina de legume. Intregirea salariului se va exopera dela stat.

Doritorii de-a ocupa vre-unu din aceste posturi au a-și așterne suplicale de concurs în termenul susindicat fiind instruite conform normelor în vigoare.

Cluj, la 16 August 1919.

Oficiul protopresbiterat rom. gr. or. în conțelegere cu comitetele parohiale.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 380/1919

(274) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala primară conf. gr. or. română din **Roades** protopresbiteratul Cohaumului, prin aceasta să publică concurs în «Telegraful Român», cu termen de 30 zile.

Emolumentele acestui post sunt:

1. Salariul legal și anume: 120 cor. din repartiție bisericescă iar restul dela stat votat deja.

2. Grădină școlară de 400 stânjeni □

3. Locuință în edificiul școlii, iar în caz când nu e corăspunzătoare să va cere și relut de cvartir dela stat.

4. Lemnele trebuincioase.

Învățătorul ales va cânta cu copiii răspunsurile liturgice la biserică.

Concurenții să-și înainteze petițiile cu documentele necesare la oficiul protopopesc și să se prezinte în o Duminică și în comună.

Din ședința comitetului parohial ținută în 20 Iulie 1919.

George Pandrea
not. comit.

Irimie Bucșa
preș. com. paroh.

Am văzut:

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Cohaumului.

Ștena, în 15/28 August, 1919.

Ieronim Buzea
conduc. ofic. protopope.

Nr. 3/1919

(254) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Almașul-mare Suseni**, prin aceasta se publică a doua oară concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congrua, cu restricția cuprinsă în § 26 din Regulamentul pentru parohii.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar reflectanții — cu prealabila știre a protopopului — să se prezinte în comună în vre-o Duminică ori sărbătoare pentru a celebra, a cânta, și predica, și a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, 8 Ianuarie 1919.

Oficiul protopresbiterat gr. or. rom. al tractului Geoagiu în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 6883/1919 Plen.

(290) 3—3

Concurs

În temeiul concludului sinodal Nr. 42 din a. c. și al Testamentului fericitului Ioan Papp fost protonotar în Oradea-mare, prin aceasta să publică pentru două burse de câte 600 Lei concurs nou și repetit cu termen până la 1 Octombrie 1915 st. n. și anume pentru studenții universitari, din fundațiunea «Ioan Papp».

Concurenții au să dovedească:

1. Că sunt români și aparțin mitropoliei gr. orientale române din Ardeal, Ungaria și Banat.

2. Că părinții lor nu au avere ca să-i poată susține la Universitate din averea proprie.

3. Că au purtare morală bună și au făcut în studii progres bun, ceea ce vor dovedi cu atestat, de maturitate, respective cei înscriși la Universitate, cu Indexul.

Preferiți vor fi cei ce studiază facultatea teologică ori filosofia, respective să vor încrie la una din acele facultăți.

Între condiții egale vor fi considerați cei înrudiți cu fundatoarele, din familia Papp din Ponor și Bulzan Fekete-tó, și în linia a doua cei din județul Biharia. Petițiile întrate după termen nu vor fi considerate.

Sibiu, 2/15 Septembrie, 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 272/1919.

(269) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa II **Ponor**, din protopresbiteratul Lupșa se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești cu ajutor de stat (congrua)

Cererile înzestrate cu toate documentele recerute se trimit scrisorului oficiu în termenul fixat, iar concurenții — pe lângă observarea prescrierilor regulamentului pentru parohii — se vor prezenta și în parohie pentru a celebra, resp. a cânta și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

În lipsa de alți concurenți, se vor pune în candidație și concurenții cu cvalificați pentru parohile de clasa III.

Ofenbaia (Baia-Arieș), 20 August 1919.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Lupșei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Gan
protopresbiter.

Doi băieți

cu școală românească și deplin sănătoși se primesc imediat ca elevi în Tipografia arhidiecezană din Sibiu.